

Vragen vergaderstukken Ridderkerk

Algemene informatie

- Onderwerp/omschrijving vergaderstuk: Warmtevisie Ridderkerk 2050
- Vergaderdatum: 26 november, 2020
- Steller en fractie: Jim Kloos en Cora van Vliet, Echt voor Ridderkerk
- Portefeuillehouder: dhr. M. Japenga
- Datum vraag: 24-11-2020
- Datum antwoord: 26 november 2020

Vragen en antwoorden

Vraag 1

De warmtevisie gaat uit van wijkgerichte aanpak. Is die aanpak bij implementatie op basis van vrijwilligheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1

Ja, op basis van vrijwilligheid. Op dit moment worden wel sturingsinstrumenten bedacht die een plek moeten krijgen in de warmtewet.

Vraag 2

Geïmplementeerde projecten in Rotterdam geeft mensen de vrijheid op verschillende momenten in te stappen. Zo men niet bijvoorbeeld in 2020 wil instappen, zou in 2027 ook een mogelijkheid zijn. Wordt hier dezelfde denkrichting voorgesteld?

Antwoord 2

Dit soort afwegingen moeten een plek krijgen in het plan van aanpak wat de basis is voor het wijkplan. Dergelijke keuzes heeft ook financiële consequenties.

Vraag 3

Bij het onderwerp "beleidskaders" wordt aangestipt, dat 23 gemeenten samenwerken binnen de RES. Zitten al die gemeenten op dezelfde golflengte? Zo nee, waarin verschillen zij dan?

Antwoord 3

In de achterliggende 1,5 jaar is op een zeer constructieve wijze met elkaar samen gewerkt. Als we kijken naar het onderwerp warmte binnen de RES is het gedeelde beeld van de gemeenten dat

we in deze regio veel warmte hebben en deze goed moeten benutten. Hiervoor wordt binnen de RES een zogenaamde Regionale Structuur Warmte (RSW) opgesteld. De komende periode wordt hierin uitgewerkt hoe we de verschillende warmtebronnen kunnen aansluiten op de warmtevraag.

Vraag 4

Indien de insteek “aardgasvrije wijken” blijft, waarom wordt een mix met andere energiedragers min of meer uitgesloten? Aardgas, waterstofgas en biogas (met notabene een toekomstige biogasfabriek op Nieuw Reijerwaard) zijn, naast eventueel besluit over kernenergie (als de overheid echt CO₂ wil besparen), ook alternatieven. Deze kunnen alsnog in de gewenste mix worden meegenomen, toch?

Antwoord 4

In de warmtevisie is het tijdspad tot 2030 geschetst met daarin een aantal kansrijke wijken om nader te onderzoeken. Dit doen we op basis van beproefde alternatieven. Innovaties en andere ontwikkelingen kunnen zeker een plek krijgen in de warmtevisie die minimaal 1 x per vijf jaar wordt herzien.

Vraag 5

Wat is de definitie van ...laagst maatschappelijke kosten...? Kunt u dat cijfermatig onderbouwen?

Antwoord 5

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 6

Wat wordt er bedoeld met een warmtenet op midden temperatuur?

Antwoord 6

We kennen drie verschillende temperaturen voor het warmtenet. Een zogenaamd Hoge temperatuur (HT) warmtenet is op 90 graden. Een Midden temperatuur (MT) warmtenet is op 70 graden. En dan bestaat er ook nog een Laag temperatuur (LT) warmtenet.

Vraag 7

Wordt er bij aquathermie aansluiting bij het Rotterdamse warmwaternet bedoeld? Zo nee, wat dan wel?

Antwoord 7

Nee, er moet onderscheid gemaakt worden in de infrastructuur en de bron. Een warmtenet (infrastructuur) kan gevoed worden door verschillende bronnen. Zo zijn er verschillende bronnen denkbaar bijvoorbeeld restwarmte vanuit de industrie. Maar een warmtenet kan ook gevoed worden met warmwater uit de bodem (geothermie) of uit de rivier of andere wateren (aquathermie) of vanuit de waterzuiveringsinstallatie (riothermie).

Vraag 8

In uw paragraaf over gevoerd overleg conformeert u zich aan het gewenste resultaat. Maar aan die energietafels werden meerdere alternatieven en wensen aangereikt. Wat is hiermee gedaan? Hebben belanghebbenden een terugkoppeling daarvan gekregen?

Antwoord 8

Dat klopt, inwoners hebben bijvoorbeeld ook waterstof als alternatief aangegeven. Alle alternatieven, wensen, suggesties etc. die zijn opgehaald hebben we teruggelegd en aangegeven wat wel en niet haalbaar is de komende periode tot 2030. In het voorbeeld over waterstof is aangegeven dat dit nu nog geen beproefd alternatief is om grootschalig in de periode tot 2030 toe te passen. Omdat de warmtevisie minimaal 1 keer per vijf jaar moet worden herzien kunnen innovaties en andere ontwikkelingen worden mee genomen in een volgende versie.

Vraag 9 Is het vaststellen van de “Warmtevisie Ridderkerk ‘de route naar 2050’ nu niet erg prematuur? Immers in 2021 vinden landelijke verkiezingen plaats en de vorming van een nieuwe regering.

Antwoord 9

Gevoelsmatig ligt de stip op de horizon van 2050 nog ver weg. Maar de opgave is groot en er moet nog heel veel gebeuren. Zeker als we kijken naar 2030 waarvoor geldt dat circa 20% van de bestaande gebouwen in Ridderkerk aardgasvrij moeten zijn gemaakt. Daarnaast biedt de warmtevisie ook inzicht voor inwoners, corporaties en andere vastgoedeigenaren.

Vraag 10

Pagina 4 verwijst de wethouder naar een Nationaal Klimaatakkoord uit 2019. Maar is er al een wettelijke basis hiervoor bijvoorbeeld een Klimaatwet en/of toekomstige Klimaatwet 2.0? Zo ja van welke datum is deze.

Antwoord 10

Ja sinds september 2019 kent Nederland een Klimaatwet. In de Klimaatwet is vastgelegd dat we in 2030 49% minder broeikasgassen moeten uitstoten en in 2050 95% minder ten opzichte van 1990.

Vraag 11

Pagina 5: in de oplossingen geeft u aan, dat er een mix van denkrichtingen zijn. Maar in Bolnes kiest u al voor Rotterdam warmtenet. Waar blijft dan over van die mix van denkrichtingen?

Antwoord 11

De warmtevisie besluit niet over een mogelijk alternatief voor aardgas. Dat wordt gedaan in het nog op te stellen wijkplan. Ook voor Bolnes staat er nog niets vast en zal onderzocht moeten

worden welke alternatief het meest haalbaar is. Aansluiten op warmtenet van Rotterdam is één van de opties die onderzocht moet gaan worden.

Vraag 12

Dat Rotterdams warmtenet is nu niet bepaald een goed geleid financieel bedrijf. In de loop der jaren zijn vele miljoenen verlies geleden. Waarom zou zo'n bedrijf aantrekkelijk voor Ridderkerk zijn?

Antwoord 12

De resultaten van de warmtevisie laat zien dat veel wijken waarschijnlijk geschikt zijn voor een warmtenet. Zo'n warmtenet moet wel gevoed worden door een bron. Daarnaast moet zo'n bron via een infrastructuur naar de gemeente worden gebracht. Vanuit het oogpunt infrastructuur en bron zou aansluiting aantrekkelijk kunnen zijn. Dit moet natuurlijk voor de betreffende wijken worden onderzocht en doorgerekend gaan worden. Ook moeten er dan prijsafspraken gemaakt worden.

Vraag 13

Zo de keus voor dat Rotterdamse warmtenet bewaarheid gaat worden, kan men in dat geval niet kiezen voor een nieuw bedrijf en dus de Rotterdamse verliezen in Rotterdam achterlaten? Of zijn wij dan niet solidair?

Antwoord 13

In het nog op te stellen wijkplan gaan we kijken welke bronnen geschikt zijn voor Ridderkerk en welk financieel plaatje daarbij hoort. Het is nu nog te vroeg om hier iets zinnigs over te zeggen.

Vraag 14

Als er gekozen gaat worden voor dat Rotterdamse waternet, dan zal Stedin veel nieuwe buizen, transformatoren en wat er verder bij komt dienen aan te leggen. Is er inzicht in de kosten daarvan? Is bekend hoeveel CO₂ uitgestoten worden om deze wensen te realiseren?

Antwoord 14

Zie het antwoord bij vraag 13.

Vraag 15

De uitspraak (pagina 8) : "Wij moeten van het gas af en wij moeten allemaal energie besparen" is op zijn minst discutabel. Duitsers en Belgen denken hier heel anders over. En wij hebben meer dan genoeg gas in verschillende vormen. Waarom zouden wij in Nederland dan van het gas af moeten?

Antwoord 15

Nederland wil af van het gebruik van fossiele brandstoffen en het Groningsgas. Elk land werkt op zijn eigen manier aan de afspraken uit het klimaatakkoord om de co2 doelstelling te halen. Nederland heeft dat gedaan via de zogenaamde klimaattafels. Ook het gebruik van aardgas in Duitsland en België is voor hun een tussenstap in deze energietransitie.

Vraag 16

Pagina 9 zegt: als wij van het aardgas afgaan besparen wij energie? Geef daaraan eens een onderbouwing?

Antwoord 16

In uw vraag bedoeld u de slogan "Onze Toekomst is Duurzaam, daarom wonen we aardgasvrij en besparen we energie". Aardgasvrij wonen en energie besparen zijn twee verschillende dingen. Isoleren en besparen ligt in het verlengde van aardgasvrij wonen. Er moet geïsoleerd worden om uiteindelijk al het vastgoed in Ridderkerk transitiegereed te hebben.

Vraag 17

Pagina 15 heeft het over een betaalbare overstap. Wat zijn betaalbare woonlasten? En hoe worden kosten en baten eerlijk verdeeld?

Antwoord 17

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag18

Ruim 4.000 woningen moeten voor 2030 aardgasvrij zijn. In welke bouwjaren vallen die woningen?

Antwoord 18

Het gaat hierom de kansen uit de startwijken zoals opgenomen in de warmtevisie; Bolnes, West, Centrum en Oost. We hanteren de landelijke indeling voor bouwjaar woningen. Wijken zijn nooit homogeen en zijn in verschillende bouwjaren gebouwd. Dat betekent maatwerk voor de verschillende gebouwen uit de verschillende bouwjaren.

Bolnes: 1941 – 1974, 1975-1982 en een gedeelte na 2005

West: 1941 - 1974

Centrum: <1920, 1941 – 1974, 1983 – 1991, 1992 – 2005 en na 2005

Oost: <1920, 1941 – 1974, 1992 – 2005 en na 2005

Vraag 19

staat op pagina 19: Waarom wordt ingezet op CO2 neutraliteit, daar waar andere landen zeg maar Amerika, China en Afrika eerder de CO2 uitstoot de komende decennia gaan vergroten. Zijn wij roomser dan de Paus hier?

Antwoord 19

Deze afspraken zijn vastgelegd in de Klimaatwet.

Vraag 20

Pagina 19 zegt: “daarnaast zal iedereen elektrisch moeten gaan koken en in sommige gevallen bestaande radiatoren of de gehele bestaande verwarmingsinstallatie vervangen moeten worden”. Voor wie gaat deze zin geldig worden? Worden ze dus gedwongen mee te werken?

Antwoord 20

Uiteindelijk voor iedereen. Een indirect gevolg van geen aardgas meer gebruiken betekent ook anders woningen verwarmen en koken.

Vraag 21

En pagina 20 verwoord: Woningen met slechte of onvoldoende isolatie zijn woningen gebouwd voor 1990. 80% van de Ridderkerkse woningvoorraad valt hieronder. Wordt dit niet onbetaalbaar? En wat kost zo'n gemiddeld isolatiepakket conform pagina 37.

Antwoord 21

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 22

De stelling dat gasnet niet toekomstbestendig is en dus uit gefaseerd dient te worden, is discutabel (pagina 22). Geldt deze stelling alleen voor particulieren? Geldt deze stelling ook voor bedrijven?

Antwoord 22

Dit geldt voor beide partijen. Opgemerkt wordt wel dat dit met de kennis en wetenschap van vandaag is gezegd. Een klein gedeelte van het vastgoed is nu nog niet geschikt voor een warmtenet of all electric oplossing. Voor dat vastgoed moet gezocht worden naar betaalbare andere alternatieven mogelijk met het bestaande gasnet.

Vraag 23

Is de energieprijis voor all-electric oplossingen vergelijkbaar met andere oplossingen? Zo ja waar wordt dat op gebaseerd?

Antwoord 23

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 23

Pagina 23 stelt de toekomstige beschikbaarheid van elektriciteit in de waagschaal. Dat kan tot energiearmoede lijden. Willen wij dat echt in de waagschaal zetten?

Antwoord 23

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 24

Om de vraag van elektriciteit te dempen, wordt er gesproken op pagina 24 over warmteopslag. Wat moeten wij ons daarbij voorstellen? Wie is verantwoordelijk voor dit kostenplaatje?

Antwoord 24

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 25

Wat is er bekend over het vervangen van gasnetten door STEDIN? Is er een meerjarenplanning aanwezig? Zo ja hoe luidt deze?

Antwoord 25

De meerjarenplanning is input geweest voor het selecteren van de startwijken in Ridderkerk. Bij het selecteren is gekeken naar zogenaamde mee koppel kansen.

Vraag 26

Hoe denkt Wooncompass die overgangskosten te gaan financieren? Wordt dat geheel of gedeeltelijk afgewenteld in een huurprijsaanpassing?

Antwoord 26

Uitgangspunt voor Wooncompas is dat ze betaalbare huurwoningen in de markt kunnen zetten. Neemt niet weg dat investeringen een effect kunnen hebben op de huur prijs. Dit afhankelijk van de investering maar die investering moet ook leiden tot een lagere energierekening. Daarnaast heeft Wooncompas zich geconformeerd aan het sociaal huurakkoord tussen Aedes en de Woonbond.

Vraag 27

Op pagina 45 heeft u het over een terugverdien traject. Wat is de definitie van het tijdpad hiervoor?

Antwoord 27

De tekst waar u nu naar verwijst gaat over het goed adviseren van inwoners. Dat is essentieel om energiebesparing vergaand te versnellen. Het gaat hier niet om een tijdpad gekoppeld aan een specifieke maatregel.

Vraag 28

Op pagina 45 verwijst u naar financieringsopties op pagina 37. Waarschijnlijk lees ik erover heen, maar over welke financieringsopties staan er dan op genoemde pagina?

Antwoord 28

U hebt gelijk hier moet een verwijzing staan naar bijlage 5 financiële instrumenten in de warmtetransitie.

Vraag 29

In de warmtewet 2.0 wordt de maximumprijs voor geleverde energie opgeheven. Wat betekent dat voor de prijsontwikkeling als de “kostprijs” richtinggevend is?

Antwoord 29

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 30

Op pagina 52 wordt gesproken over alternatieven voor aardgas = .biogas/groen en waterstofgas. Waarom wordt hier vloeibaar gas niet genoemd? En waarom is import van natuurgas niet vermeld?

Antwoord 30

Op deze vraag volgt later een reactie.

Vraag 31

Momenteel hebben wij meer dan voldoende elektriciteit. Door gewenste uitfasering van fossiele grondstoffen daarvoor zal deze op een andere manier dienen te worden opgewekt. Garandeert u dat er geen “elektriciteitsarmoede” gaat ontstaan door deze plannen?

Antwoord 31

Meerdere partijen waaronder het rijk, provincie, gemeenten, netbeheerders en energieleveranciers werken aan realistische en haalbare plannen. Het uitgangspunt hierbij is een betaalbare, betrouwbare, schone en veilige oplossing.

Vraag 32

Voor genoemde warmtenetten komt de restwarmte vooral uit het havengebied van Rotterdam. Blijft de hoeveelheid restwarmte de komende decennia gegarandeerd? Is er zekerheid dat de Petro industrie niet mede uit gefaseerd wordt? Zo ja wat betekent dat voor de hoeveelheid restwarmte?

Antwoord 32

De hoeveelheid restwarmte blijft ook de komende jaren gegarandeerd. In de Regionale Energie Strategie is ook gekeken naar de Restwarmte hoeveelheid nadat de industrie zijn eigen

verduurzamingsopgave heeft gerealiseerd. Ook na het 'vergroenen' van de industrie blijft er restwarmte over.